Ludvig Hope

Åndsdøpt og åndsfylt

Om Den Hellige Ånd, åndsdåp og åndsfylde

Oversatt til norsk
Gamle stier · gamlestier.no

Ludvig Hope: *Åndsdøpt og åndsfylt* (Om Den Hellige Ånd, åndsdåp og åndsfylde).
Tekstene er frie fordi forfatterne døde for mer enn 70 år siden. Oversettelsene er eget arbeid.
Bibelsitatene er fra Norsk Bibel 88/07.
Boka kan leses, skrives ut og deles fritt. Den nyeste utgaven finnes alltid på gamlestier.no.
Utgave 24. november 2026.

Innhold

Døpt og fylt av Ånden 1
Om Ludvig Hope 12

Døpt og fylt av Ånden

Talsmannen, Den Hellige Ånd

«For med én Ånd ble vi alle døpt til å være ett legeme» (1 Kor 12,13).

Like før Jesus gikk til Golgata for å dø for oss, sa han til disiplene sine: «Men jeg sier dere sannheten: Det er til gagn for dere at jeg går bort. For dersom jeg ikke går bort, kommer ikke Talsmannen til dere. Men går jeg bort, da skal jeg sende ham til dere» (Joh 16,7). «Og jeg vil be Faderen, og han skal gi dere en annen Talsmann, for at han skal være hos dere for evig» (Joh 14,16).

I 1 Joh 2,1 står det: «Vi har en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, Den Rettferdige.» Disse ordene forteller oss at vi har to talsmenn som har fått i oppdrag å ta seg av oss mennesker. Den ene talsmannen er hos Faderen, eller som det også står, «ved Guds høyre hånd» (Rom 8,34), og viser seg der for Guds åsyn for vår skyld (Hebr 9,24). Der fører han vår sak, der trer han fram for oss og går i forbønn for oss.

Alt som har med hans folk å gjøre, må gå gjennom ham, og så lenge vi blir hos ham, fører han vår sak til seier.

Hans slott kan ingen makt bekrige,
det står på evighetens grunn,
hans fiender må i gresset bite
når han kun taler med sin munn.

Slik har Gud ordnet det for oss i den himmelske helligdommen.

Men ved siden av at alt er ordnet så guddommelig stort for oss hos Gud, har vi også fått «en annen Talsmann», og denne «andre» er sendt her ned til oss. Slik er det altså blitt for oss: Vi har fått to talsmenn som Gud har satt inn til å ta seg av oss – den ene for Guds åsyn i himmelen, den andre her blant oss.

Vi måtte også ha en talsmann her nede, blant annet fordi vi ikke kunne finne eller få den frelsen som var gitt oss i Kristus, uten ekstra hjelp. Dernest kunne vi heller ikke uten ham holde fast ved Kristus og nå målet for vår tro.

Ingen kan komme til Kristus, og ingen kan tro på ham uten hjelp av Den Hellige Ånd. Vi ville fortsatt være i våre synder, selv om Kristus var fullendt som vår frelses høvding, og selv som kristne ville vi ikke greie å holde fast ved Kristus uten Den Hellige Ånd. Her nede kommer vi som kristne ikke lenger enn til å være frelst for å bli frelst. Først når vi er kommet innenfor portene i staden, er vi trygge.

Alle sanne kristne har Den Hellige Ånd

Vår store lykke er da at alle som gjennom omvendelse og tro har nådd fram til Kristus, i en særlig mening også har fått Talsmannen her nede til sin talsmann. Han har ført oss til Kristus og forklart ham for våre hjerter, og gjennom Ordet har han gjenfødt oss til et levende håp. Ved siden av dette skal han også veilede oss til hele sannheten.

Vi har fått ham som pant i våre hjerter, så han vitner sammen med vår ånd at vi er Guds barn. Og vi har også fått ham som lys og lærer, som den som tukter og trøster.

«I ham har også dere, da dere fikk høre sannhetens ord, evangeliet om deres frelse, ja, i ham har også dere, da dere kom til troen, fått til innsegl Den Hellige Ånd, som var lovt, han som er pantet på vår arv, inntil eiendomsfolkets forløsning, til pris for Guds herlighet» (Ef 1,13–14).

Da vi kom til troen, ble vi altså stemplet som Guds eiendom og fikk Den Hellige Ånd som pant på vår arv.

Det vi her må legge merke til, er at alle som er kommet til troen, har fått Den Hellige Ånd. For «ingen kan si: Jesus er Herre! – uten i Den Hellige Ånd» (1 Kor 12,3), og «om noen ikke har Kristi Ånd, da hører han ikke Kristus til» (Rom 8,9).

Med Guds ord kan vi da slå fast at alle som er kommet til troen på Kristus, har fått Den Hellige Ånd. Hver eneste en!

Det var denne Ånden, eller dette pantet, de fem uforstandige jomfruene hadde mistet eller aldri hadde hatt, og det var grunnen til at de ble stående utenfor. Men det var dette pantet de fem kloke jomfruene ikke hadde mistet, og det var grunnen til at de fikk komme inn, selv om de hadde sovnet sammen med de uforstandige.

Alle som har pantet, får arven! Ingen andre – men de får den også, alle sammen!

Fordi dette har så mye å si for det spørsmålet vi har foran oss her, om åndsdåp og åndsfylde, må jeg få gjenta: Det finnes ingen kristen – ikke et eneste gjenfødt menneske – som ikke har fått Den Hellige Ånd.

Alle har fått Ånden som pant på sin arv og er stemplet som Guds eiendom. Og alle som har pantet i dødens stund, har også Kristus, og med pantet i hånden går de inn til arven i den himmelen som er lovet alle som tror.

Den som nekter dette, nekter Guds ord. Den som har pantet, får arven.

Så langt skulle altså alt være i orden.

Men nettopp på dette punktet har det stått fram en åndsretning som forteller oss at alt slett ikke er i orden med dette. De sier at det ikke er nok å være rettferdiggjort og gjenfødt og altså ha fått Den Hellige Ånd: Vi må også bli døpt og fylt av Ånden. De forteller oss videre at også de en tid gikk og tuslet som kristne uten denne nye kraften, slik disiplene gjorde før pinse. Men så en dag fikk de noe nytt, som de kaller åndsdåp.

Ved dette mener de at de er ført fra å være stridende til å være hvilende kristne. Før var det ofte kamp, klage, bønn og tårer, men nå er alt forandret til lovprisning og takk, seier og halleluja. Nå er de ikke bare fri for syndens

skyld, dom og straff, men selve synden og syndens rot i hjertet er også helt tilintetgjort. De som fremdeles strider på den gamle måten, er uåndelige og trellbundne og lever før pinse.

På grunn av denne påstanden om den store åndsdåpen som forvandler en kristen så grunnleggende, kommer mange oppriktige kristne inn i tvil, sjelenød og åndelig mørke. De har ikke opplevd dette.

Spørsmålet er da om denne læren er sann. Er den det, da kommer anfektelsen, tvilen og mørket som kristne får i dette spørsmålet, fra Gud. Men er den usann, da er anfektelsen fra Satan. Derfor ber Guds ord oss om å prøve åndene om de er av Gud (1 Joh 4,1), og prøvesteinen er Guds ord.

Men før vi tar for oss Guds ord om «åndsdåp» og «åndsfylde», vil vi se litt på Apg 8, der det fortelles om vekkelsen i Samaria ved Filip. Vi gjør det fordi dette ordet blir brukt som bevis for at det å være kommet til troen er én ting, og det å være døpt og fylt av Ånden noe helt annet.

Om dem som hadde tatt imot troen og var blitt døpt, står det at Ånden ennå ikke var falt på noen av dem, enda de var kommet til troen og døpt til Herren Jesu navn (Apg 8,16). Dette synes å motsi det vi har sagt før, at alle som er kommet til troen, har fått Den Hellige Ånd.

De såkalte åndsdøpte tolker også dette ordet slik at disse troende i Samaria nok hadde fått Ånden da de kom til troen, men at de ikke var «døpt» og «fylt» av Ånden før Peter og Johannes kom og la hendene på dem og ba.

Er denne oppfatningen riktig, da er dette det eneste Guds ord jeg vet om i Bibelen som støtter den læren at det å være kommet til troen og altså ha fått Den Hellige Ånd er én ting, og det å være «døpt» og «fylt» av Ånden noe annet. Vi må derfor se nærmere på dette om de troende i Samaria som ikke hadde fått Den Hellige Ånd.

Ordet om trollmannen Simon er et sterkt motsvar til påstanden om at det å være kommet til troen og ha fått Den Hellige Ånd skal være én ting, og det å være åndsdøpt noe helt annet. Også om ham står det nemlig at han var kommet til troen og var blitt døpt: «Simon tok ved troen han også» (Apg 8,13).

Men det går ikke godt an å påstå at han hadde fått Ånden. For det står at selv om han var kommet til troen, var ikke hjertet hans rett for Gud (Apg 8,21), og et hjerte som ikke er rett for Gud, kan ikke eie Guds Ånd.

De vil redde sin eneste skanse i dette spørsmålet: at det å være kommet til troen og altså ha fått Ånden er én ting i Det nye testamente, og det å være åndsdøpt en annen. For å komme seg ut av knipen med Simon påstår de derfor at han ikke var kommet til troen, enda det står at han hadde tatt imot troen. De prøver å redde læren sin ved å si det motsatte av det Guds ord sier. Men det må være galt.

Hvordan skal vi da forstå dette ordet?

Det som hendte i Samaria, var nok noe av det samme som hender den dag i dag over hele jorden der Guds ord blir forkynt av Jesu Kristi vitner – helst blant hedninger.

Som vi vet, hender det så ofte når en misjonær forkynner Guds ord i Åndens kraft, at hedningene blir så grepet at de mister troen på hedenskapet. De går

over til den kristne tro, den som misjonæren forkynner, og ber om å bli døpt. Da melder det store og vanskelige spørsmålet seg så ofte hos misjonæren: Kan jeg døpe disse? Er de ærlige for Gud? Er de grepet i hjertet av sannheten, eller er det bare en forstandsmessig tro som ikke har med hjerte og synd å gjøre?

Men misjonæren døper dem likevel, fordi de bekjenner seg til troen på ham han forkynner. Senere viser det seg ofte at disse som trodde og ble døpt, ikke var grepet i hjertet av Kristus. De var fremdeles hedninger i hjertet, uten samfunn med Gud og uten Den Hellige Ånd. Hjertet deres var som Simons hjerte, det var ikke rett for Gud, og derfor var også troen deres uten verdi.

Dessverre er det ikke så vanskelig å finne slike mennesker blant oss også den dag i dag. Hjertet deres var ikke rett for Gud, tross troen og dåpen.

Dernest vet vi også at det kan komme vekkelse over folket i en by eller bygd her hos oss. Folket blir grepet av Ordet. Den vekkende Ånd ligger over dem, og det ser ut som mange er kommet til troen. Men etter en tid viser det seg at de fleste ikke kom lenger enn til å bli vakt. Grunnen til dette kan blant annet være at han som forkynte, ikke greide å føre dem fram til Kristus. De kom ikke over til liv i Gud.

De trodde nok det som ble forkynt, men Ordet og Ånden fant ikke vei inn til hjertet, og så kom de ikke lenger enn til å være mer eller mindre vakt. Han som forkynte Ordet for dem, nådde ikke lenger enn til å være en vekkerrøst.

Men så hendte det også av og til – ja, ofte – at det etter en slik Filip kom en Peter og en Johannes og hjalp de vakte over til liv i Gud. Og så fikk de Den Hellige Ånd.

Den som har arbeidet en tid med Guds ord blant vårt folk, har mange slike opplevelser. Livets kjensgjerninger den dag i dag, både på misjonsmarken og her hjemme, gir oss altså en enkel og klar tolkning av det som hendte i Samaria. Dette ordet gir oss derfor ingen rett til å slutte at det å være kommet til troen og ha fått Den Hellige Ånd er én ting, og det å være døpt av Ånden en annen.

Det er sikkert også det samme Jesus forteller oss om i Joh 2,23–25. Der står det: «Mens han nå var i Jerusalem i påsken, på høytiden, trodde mange på hans navn da de så de tegnene han gjorde. Men Jesus selv betrodde seg ikke til dem, fordi han kjente alle, og fordi han ikke trengte til at noen skulle vitne om et menneske. For selv visste han hva som bodde i mennesket.»

Her har vi igjen et eksempel på mennesker som hadde en tro som ikke hadde sin plass i hjertet. Og han som så hjertet, kunne ikke betro seg til slike troende.

Så har vi ordet i Apg 19 om dem i Efesus som også var kommet til troen, uten verken å ha Ånden eller å ha hørt om ham. Da Paulus spør dem hva de var døpt med, svarer de at de var døpt med Johannes' dåp. De var altså ikke døpt til Jesu navn og til troen på ham, men til omvendelse. Mennesker som ikke hadde hørt om Den Hellige Ånd og heller ikke var døpt til Jesu navn, kunne vel heller ikke være født av Gud.

Men da Paulus la hendene på dem, kom Den Hellige Ånd over dem, og de talte med tunger og profetiske ord (Apg 19,6). Nå var gåten løst. De hadde fått Den Hellige Ånd.

Ut fra disse ordene har vi altså ingen rett til å sette fram den læren at det å komme til troen og få Den Hellige Ånd er én ting, men det å bli døpt og fylt av Ånden en annen.

Åndsdåp og åndsfylde

Når vi nå vil prøve å komme nærmere inn på dette spørsmålet om åndsdåp og åndsfylde og se hva Guds ord lærer om det, må vi først se litt på hvordan det blir lært av dem som mener at det å ha fått Den Hellige Ånd og det å være døpt av Ånden er to helt forskjellige ting.

En av bøkene der denne læren blir lagt fram, heter «Helliggjørelsens nådeverk». Der står det blant annet: «Det er mange kristne som visstnok ikke har nådd denne indre renselsen, eller som ikke nyter godt av den indre freden og hvilen som det skjulte livet i Kristus fører med seg, men den må nås for å komme inn i himmelen» (s. 5).

Med kristne menes her ikke navnekristne, men dem som i livets rette mening er kommet til troen, mennesker som er rettferdiggjort og født på ny. Mange av disse kristne, blir det sagt, har ikke opplevd denne indre renselsen, og når de ikke har det, kommer de ikke i himmelen når de dør. Altså kristne som ikke blir frelst!

Spørsmålet blir da: Hva menes det med denne «indre renselsen»? Også på det spørsmålet får vi svar i boken «Helliggjørelsens nådeverk».

For en tid siden fikk mannen som har skrevet denne boken, dette spørsmålet: «Oppstår det ikke hos kristne lunefullhet, sårende bemerkninger, påståelighet, æresyke, partisyke og mye annet?» Svaret han ga, var dette:

«Noe slikt vil ikke gjøre seg gjeldende hos en renset kristen. Egenkjærlighet, hovmod, misunnelse og så videre? Nei og atter nei! Kristi kjærlighet fjerner «trangen til å hevde seg selv» hos oss, så Jesu vilje blir den øverste for oss i alle ting» (s. 104).

Videre blir det sagt i den samme boken: «Det ligger i sakens natur at dette er noe mer enn gjenfødelse» (og overfor Brandtzægs uttalelser kan vi også si: mer enn rettferdiggjørelse).

«Saken ligger da slik an: Fullkommen befrielse fra synden er nødvendig for å komme til himmelen. Dette skjer ikke (ikke som regel, vil vi føye til) ved rettferdiggjørelsen og gjenfødelsen. Derfor må det skje en gang mellom gjenfødelsen og døden. Verken gjenfødelsen eller en ufullkommen helliggjørelse er i seg selv tilstrekkelig forberedelse for himmelen!»

Dette siste er et sitat etter biskop Jesse T. Peck, et sitat som forfatteren av «Helliggjørelsens nådeverk» er enig i, med tilføyelsen «ikke som regel» (s. 100). Hva som menes med denne renselsen en gang mellom gjenfødelsen og døden, får vi også nærmere beskjed om. Vi siterer videre:

«Det er altså en tilstand som kan nås i nåden, der tilbøyeligheten, «syndens attrå», ikke bare blir undertrykt og underordnet, men blir helt drept og gjort «til intet». Med andre ord: Tilintetgjort! For er den gjort til intet, da innebærer det en fullstendig ødeleggelse av den gamle naturen» (s. 115).

Dette er altså det som må hende en kristen en gang mellom gjenfødelsen og døden for at han skal bli frelst. Og det skal da hende gjennom åndsdåp og ved å bli fylt av Ånden.

Når forfatteren av «Helliggjørelsens nådeverk» har fortalt oss hvordan en særlig renselsesprosess kan oppleves mens en søker åndsdåpen, legger han til: «Andre blir gjennomhelliget idet Ånden trer inn med hele sin fylde i åndsdåpen og fortærer hvert bånd og setter sjelen i fullkommen frihet!» (s. 79).

I forbindelse med denne ubibelske talen om fullkommen tilintetgjørelse av synden og fullstendig ødeleggelse av den gamle naturen her i tiden, og om at «åndsdåpen fortærer hvert bånd» så en blir «gjennomhelliget», passer det å minne om en mann som Peter. Han var jo en av de første som ble åndsdøpt og åndsfylt på pinsedagen. Om ham står det i Gal 2 at han både var feig og hyklet.

Å ikke ha mot til å være tro mot sannheten og attpå til hykle, skulle ikke tyde på «full tilintetgjørelse av den gamle naturen». Men rimeligvis er ikke feighet og hykleri synd for slike mennesker.

*

De som er kommet inn i dette usanne forholdet til synden, og som tror om seg selv at det i deres liv har skjedd en «fullstendig ødeleggelse av den gamle naturen», og at åndsdåpen med denne renselsen gir dem adgang til himmelen, ser det også som sin kristenplikt å reise rundt blant vårt folk for å omvende de omvendte. Dette arbeidet foregår gjerne slik:

«Du er omvendt til Gud, hører jeg?»

«Ja, jeg har fått nåde til å tro meg frelst for Jesu skyld,» blir det gjerne svart.

«Å ja, men er du også blitt døpt og fylt med Den Hellige Ånd? Er du renset fra all synd, så det onde i hjertet ditt er helt borte?»

«Nei, det kan jeg ikke si. Jeg er en frelst synder som fortsatt er en synder for Gud, og som må be Gud om tilgivelse og renselse hver dag.»

«Er du ikke kommet lenger?»

«Nei!»

«Ja, men det er for lite. Da er du ikke frigjort fra synden og renset i hjertet. Du står på samme standpunkt som de elleve disiplene før pinse. De var troende også den gangen, men de manglet kraft, seier og åndsfylde. Men se hvordan det gikk dem etter pinse! Da står de fram med stor åndskraft og lever i stadig seier. Det kan du også få oppleve. Men da må du bli døpt og fylt med Den Hellige Ånd og renset!»

Slik står det til blant oss nå. Mange kristne blir uroet og kommer inn i sterk sjelekamp – mange, mange som lever et hellig, ydmykt og selvoppofrende kristenliv.

Men er denne påstanden fra de såkalte åndsdøpte riktig? Er den etter Guds ord?

Vi har allerede sett at seieren ikke var fullkommen etter pinse heller. Videre må vi gjøre oppmerksom på at sammenligningen mellom Jesu disipler før pinse og de troende i dag er usann. Før pinse levde nemlig disiplene i den gamle pakt. Om den tiden sier Den Hellige Ånd ved Johannes: «Ånden var ennå ikke gitt, fordi Jesus ennå ikke var herliggjort» (Joh 7,39).

Med pinsedagen begynte Åndens tidsalder, og vi troende lever i den nå. Jesus er herliggjort, og Ånden er kommet. Det er derfor en ren tilsnikelse når disiplenes opplevelse uten videre blir gjort gjeldende i denne sammenhengen.

Nå vil vi høre hva Guds ord sier om åndsdåp og åndsfylde.

Ord om åndsdåp

Det første ordet om åndsdåp jeg har funnet i Det nye testamente, står i Matt 3,11. Det er sagt av døperen Johannes og lyder slik: «Jeg døper dere med vann til omvendelse. Men han som kommer etter meg, er sterkere enn jeg – jeg er ikke engang verdig til å bære skoene hans! Han skal døpe dere med Den Hellige Ånd og ild.»

Videre står det i Apg 1,4–5: «Da han var sammen med dem, bød han dem at de ikke skulle forlate Jerusalem, men vente på det som Faderen hadde lovt, det som dere, sa han, har hørt om av meg. For Johannes døpte med vann, men dere skal bli døpt med Den Hellige Ånd ikke mange dager heretter.»

Dernest har vi Peters ord i Apg 11,15–17. Det er en del av den talen han holdt i huset til hedningen Kornelius. Der sier han: «Men da jeg begynte å tale, falt Den Hellige Ånd på dem, likesom på oss i begynnelsen. Jeg mintes da Herrens ord, at han sa: Johannes døpte med vann, men dere skal døpes med Den Hellige Ånd. Ga altså Gud dem den samme gaven som han ga oss, da de var kommet til troen på Herren Jesus Kristus, hvem var da vel jeg, at jeg skulle være i stand til å hindre Gud?»

Dette er de ordene om åndsdåp jeg har funnet i min bibel.

Ordet av døperen Johannes sier oss hva som skal hende når Jesus trer fram. Det ble oppfylt fra den første pinsedagen av på dem som kom til troen, både jøder og hedninger. Det er altså noe som skal hende og må hende når et menneske kommer til troen på Jesus Kristus. Derfor står det også: «Han skal døpe dere med Den Hellige Ånd og ild.» Han skal!

Og her står det at Gud ga dem – dem i Kornelius' hus – den samme gaven som han ga oss, da de kom til troen på Herren Jesus Kristus. Da de kom til troen, da ble de døpt med Den Hellige Ånd.

Det var det nye som hendte da Jesu Kristi rike, Guds rike, nådens rike, Åndens rike, steg inn i verden. Alle som kommer til troen på Herren Jesus Kristus, blir døpt med Den Hellige Ånd. Det er det Bibelen sier oss om åndsdåp.

Den sier ikke at det er noe ekstra som må hende en kristen en gang mellom gjenfødelsen og døden for at han skal få adgangstegn til himmelen. Men det står at det er noe som hender når vi kommer til troen på Herren Jesus Kristus.

Slik er Guds rike i Det nye testamente bygd. Åndens rike kan ikke være annerledes. «Dere skal bli døpt med Den Hellige Ånd.» Derfor var dette også det første som hendte alle de troende på den første pinsedagen, og derfor hendte det også i Kornelius' hus og i hvert eneste hus og menneskeliv som kommer til troen på Kristus.

Som en stadfestelse på at det er slik, har Gud også gitt oss ordet i 1 Kor 12,12–13. Der står det: «For likesom legemet er ett og har mange lemmer, men alle legemets lemmer er ett legeme, enda de er mange, slik er det også med Kristus.

For med én Ånd ble vi alle døpt til å være ett legeme, enten vi er jøder eller grekere, treller eller frie. Og vi har alle fått én Ånd å drikke.»

Trenger vi flere vitnesbyrd i denne saken? «Med én Ånd ble vi alle døpt.» Dette står i Bibelen! Og så kommer folk og påstår at det er noe ekstra som må hende mellom gjenfødelsen og døden for at en skal komme inn i himmelen! Hvor står det skrevet?

Ordet om åndsfylde

Så gjenstår det å se hva Guds ord lærer om åndsfylde.

Et av de bibelordene som kanskje blir brukt mest til fordel for noe ekstraordinært som må hende en kristen når det gjelder åndsfylde, er ordet i Ef 5,18: «Men bli fylt av Ånden!»

Leser vi hele verset, lyder det slik: «Drikk dere ikke drukne av vin, for det fører bare til utskeielser, men bli fylt av Ånden.» Og leser vi mer av dette kapitlet, finner vi sterke formaninger til de troende om å holde seg borte fra hor, urenhet, grådighet, skamløs ferd, dåraktig snakk og lettferdig tale og fra mørkets ufruktbare gjerninger, og om at de må vandre varsomt, ikke som uvise, men som vise, og så videre. Så kommer formaningen i vers 18 om ikke å drikke seg drukne, men bli fylt av Ånden.

Når jeg leser dette, kommer jeg til å tenke: Hva ville vi si hvis det sto slik til i den kristne flokken blant oss at vi så oss nødt til å be de troende om å slutte å drikke seg drukne? Ville vi overhodet kalle slike mennesker kristne?

Paulus formaner dem likevel som kristne, og med ord fulle av kjærlighet minner han dem om at en kristen ikke skal fylle seg med vin, men bli fylt av Ånden. Og i sannhetens navn må vi også innrømme at hvis en slik formaning noen gang var på sin rette plass, så måtte det vel være her.

Skulle da dette ordet bety noe ekstra, noe utenom det å leve slik det sømmer seg en kristen – det å leve i Ånden, så vi ikke fullfører kjødets lyst (Gal 5,16)?

Men vi har også andre ord i Bibelen som taler om åndsfylde. Det første vi da må ta fram, er det som hendte den første pinsedagen:

«Og da pinsefestens dag var kommet, var de alle samlet på samme sted. Da kom det med ett en lyd fra himmelen som når et veldig stormvær farer fram, og fylte hele huset der de satt. Og det viste seg for dem tunger likesom av ild, som delte seg og satte seg på hver enkelt av dem. Da ble de alle fylt med Den Hellige Ånd, og de begynte å tale i andre tunger, alt etter som Ånden ga dem å tale» (Apg 2,1–4).

Slik kom Guds rike i Det nye testamente til jorden. Slik kom den første pinse! Slik kom Åndens rike!

Og vi må vel si at dette var noe usedvanlig, noe som aldri hadde hendt før.

«Det kom en lyd fra himmelen som når et veldig stormvær farer fram.» «Det viste seg tunger likesom av ild.» «De delte seg.» «Og de satte seg på hver enkelt av dem.» Og alle tilhørerne fikk høre Guds ord forkynt på sitt eget språk, «det som de er født i» (Apg 2,8). «Da ble de alle fylt med Den Hellige Ånd.»

Videre står det i Apg 4 at da rådsherrene, de eldste og de skriftlærde var samlet, sammen med yppersteprestene Annas og Kaifas og Johannes og Aleksander og alle som var av yppersteprestelig ætt, da ble Peter og Johannes spurt: «Ved

hvilken kraft eller ved hvilket navn har dere gjort dette?» «Da sa Peter til dem, fylt av Den Hellige Ånd …» (Apg 4,7–8).

Lenger nede i det samme kapitlet leser vi at da Peter og Johannes var sluppet fri og var kommet til sine egne, og de med ett sinn løftet røsten til Gud i takk, lovprisning og bønn, da «skalv stedet der de var samlet. Og de ble alle fylt med Den Hellige Ånd, og de talte Guds ord med frimodighet» (Apg 4,31). Videre står det om Barnabas i Apg 11,24 at «han var en god mann og full av Den Hellige Ånd og tro».

Når det her står at de alle ble fylt med Den Hellige Ånd, må vi ha rett til å gå ut fra at også Johannes og Peter var blant disse «alle» som da ble fylt. Flokken av troende som de møtte der, var rimeligvis også kristne fra pinsen, som var blitt fylt av Den Hellige Ånd på den første pinsedagen. Nå ble de fylt på ny.

Vi kan spørre: Hvordan kunne disse som var fylt før, bli fylt igjen?

Fordi det å bli fylt av Ånden ikke er noe som hender én gang for alle i et bestemt mål. Det er noe som stadig kan hende og må hende på ny og på ny gjennom hele vårt kristenliv. Hender det ikke, vil vi som kristne stanse i veksten i nåden og til sist ha navn av at vi lever, men være døde (Åp 3,1).

Vi må derfor legge merke til at ordet om å bli fylt av Ånden ikke kommer til oss på samme måte som ordet om å bli døpt av Ånden. Åndsdåpen er en følge av å komme til troen på Kristus, og derfor ble vi også alle døpt med én Ånd. Ordet om åndsfylde kommer derimot som et formaningsord på samme måte som alle andre formaningsord i Bibelen.

For eksempel: «Vær brennende i ånden!» (Rom 12,11). «Vandre i Ånden!» (Gal 5,16). «Stå fast i én Ånd!» (Fil 1,27). «Jag etter fred med alle!» (Hebr 12,14). «Vandre i kjærlighet» (Ef 5,2), og «skikk dere ikke lik denne verden» (Rom 12,2), og så videre.

Ingen blir her i verden fylt med nok Ånd én gang for alle. Det er umulig. Derfor blir heller ingen så fylt at han ikke kan få mer.

Dernest er det også slik at den åndsfylden vi hadde før, ikke hjelper oss i dag. Ånd kan ikke lagres! Ånd er en kraft som alltid lever og virker. Og så mye som en kristen stadig i tillit og tro gir seg inn under Jesu Kristi vilje og nåde og stadig lever i selvfornektelse og et tjenende offersinn, så mye får han av Den Hellige Ånd. Aldri mer!

At det er slik, kan vi også forvisse oss om ved å se hvordan det sto til blant de kristne fra den første pinsen. Apostlene påla de troende å velge ut sju menn til å tjene ved bordene. Hvilke krav som ble stilt til disse sju, hører vi om i Apg 6,3. Der står det: «Brødre, velg derfor ut blant dere sju menn som har godt vitnesbyrd og er fylt av Ånd og visdom.»

De skulle se seg om blant de troende etter sju menn som hadde godt vitnesbyrd og var fylt av Ånd. Her får vi vite at ikke alle de troende fra pinsetiden hadde like godt vitnesbyrd, og at de heller ikke hadde like mye Ånd. Derfor skulle de prøve å finne de beste, de som hadde mest Ånd.

Og blant de sju som ble valgt ut, sto sikkert Stefanus høyest både i godt vitnesbyrd og i Ånd. Bare om ham står det at han «var full av nåde og kraft, og han gjorde under og store tegn blant folket» (Apg 6,8).

Dette er Guds ords vitnesbyrd om åndsdåp og åndsfylde.

Læren om å bli døpt og fylt med Den Hellige Ånd i betydningen noe ekstra og særskilt senere i kristenlivet, som gir oss en renselse som må oppleves for at vi skal komme til himmelen når vi dør – fordi troen på Jesus Kristus som vår frelser, den troen som har virket rettferdiggjørelse, ikke er nok – den læren er ikke etter Guds ord.

Det er et filosofisk tankeeksperiment! Det er et bedrag!

Troen på Jesus Kristus som vår frelser er vår eneste frelsesgrunn. Ved den får vi også Den Hellige Ånds dåp.

Sammen med Paulus vil vi ikke vite av noe annet til frelse enn Jesus Kristus og ham korsfestet (1 Kor 2,2). For vi er jo alle Guds barn ved troen på Kristus Jesus (Gal 3,26). «Men er vi barn, da er vi også arvinger. Vi er Guds arvinger og Kristi medarvinger, så sant vi lider med ham, for at vi også skal herliggjøres med ham» (Rom 8,17).

Læren om at det skal noe mer til for å bli herliggjort med Kristus, er ikke av Gud.

Ordet om åndsdåp og åndsfylde brukt om kristne etter Bibelens lære

Men om det er slik at Kristus grepet i tro er nok til frelse, uten spørsmål om noen ekstra åndsdåp, kan likevel dette spørsmålet melde seg: Er det ikke bibelsk, og finnes det ikke også tider da en kristen både kan og må oppleve Guds Ånd så sterkt, så fornyende, så rensende, frigjørende og omskapende at slike opplevelser kan kalles en ny åndsdåp og en ny åndsfylde? Er ikke det i samsvar med Guds ord?

Jo!

Men hvis en med uttrykkene åndsdåp og åndsfylde mener noe ekstra som må hende en kristen for at han skal bli fri for synden, og at han ved denne åndsdåpen og åndsfylden får en renselse som er grunnen til at vi får komme i himmelen, da er ordet om åndsdåp og åndsfylde brukt på en ubibelsk og forførende måte. Den meningen gir ikke Guds ord oss rett til å legge i disse ordene.

Men legger vi den meningen i ordet om åndsdåp og åndsfylde at vi må bli mer åndelige, mer båret av Ånden, så vi blir fornyet i vår ånd og vårt sinn (Ef 4,23), mer brennende i ånden, mer gjennomtrengt av Ånden, mer åndeliggjort i vilje og sinnelag, i indre og ytre liv, mer gudfryktige, ydmyke og himmelstrebende, da er ordet om åndsdåp og åndsfylde brukt i bibelsk mening.

Ordet «åndsdåp» er riktignok ikke brukt i denne meningen i Det nye testamente, men en kan likevel si det slik når det betegner mer av Guds Ånd i vårt liv. I den meningen har ordet om åndsfylde og åndsdåp et stort ærend til oss kristne i dag – og sikkert ikke minst til dem som mest påberoper seg å være særlig åndelige.

Det er mye hult åndelig snakk og mange halleluja-rop blant oss som minner uhyggelig om et liv fattig på Ånd, og det er mye verdsliggjort kristenliv. Mange kristne er jordbundne, pengekjære og egenkjærlige og på jakt etter ære, ros og makt. Talen er ikke krydret med salt (Kol 4,6). Hult og tomt snakk vitner om et liv fattig på Ånd.

Men da er det også på tide å våkne og rope formaningsord inn i hverandres hjerter: «Bli fylt av Ånden!» og «Bli fornyet i deres ånd og sinn!»

Kirkens historie forteller oss at de mest åndsbårne mennesker kunne synke ned fra sine åndsbårne høyder til åndelig armod. Det samme gjelder kristne forsamlinger. Ingen har fått noe patent som sikrer ham den åndskraften han har fått, uten at han er våken og helliger seg for Herren på ny og på ny.

Verden drar i oss alle, Satan frister, kjødet begjærer mot Ånden, og omgangen med verdslige mennesker i hjem og arbeidsliv drar så lett nedover mot åndsfattigdom, verdslighet og maktesløshet. Og har farene for å miste åndskraften noen gang vært særlig truende for oss kristne siden Jesu Kristi rike kom til jorden, så er det nå.

Den som ikke ser det og kjenner det og kjemper seg gjennom tidens tærende krefter fram til å få mer av Guds Ånd, han vil sikkert lide nederlag.

Derfor, kristne: «Våkn opp, våkn opp, kle deg i din styrke, Sion! Ta på deg ditt høytidsskrud, Jerusalem, du hellige by! For de uomskårne eller urene skal ikke komme inn i deg igjen. Ryst støvet av deg, stå opp, ta sete, Jerusalem! Gjør deg løs fra båndene om din hals, du fangne Sions datter!» (Jes 52,1–2).

Guds folk rundt i vårt land! La oss fornye vår pakt med Gud og rense våre hjerter i lydighet mot sannheten, så vi kan bli brennende i ånden! Og «dersom vi lever i Ånden, da la oss òg vandre i Ånden!» (Gal 5,25).

Om vi kom nærmere Gud og i sannhet ble mer åndelige, ville også den falske åndeligheten få mindre rom blant oss. Da ville vi også vokse i nåde og kjennskap til Kristus og bli omskapt etter hans bilde. Når så dagen kommer, den siste her, da vil Gud for Jesu Kristi skyld føre oss over grensen inn til det evige liv – inn til sitt himmelske Sion.

Å herlighet som ingen kan
utsi her i støvets land!

*

Hvor det blir godt å lande
ved himlens stille kyst
og ei med tårer blande
sin sang ved Jesu bryst!

Om Ludvig Hope

1871–1954

Ludvig Hope (1871–1954) ble født 17. januar 1871 i Masfjorden i Nordhordland, som sønn av bonden Mons Ivarson Hope. Allerede i tenårene begynte han å reise som predikant, og han ble den ledende skikkelsen i Norsk Luthersk Misjonssamband i en hel mannsalder – som forkynner, forfatter og veiviser for lekmannsbevegelsen. Fra 1931 til 1936 var han generalsekretær i sambandet.

Hope kjempet for lekfolkets rett og frihet i kirken, og han var med på å vinne fram «nattverdens frigivelse» i 1913. Under okkupasjonen var han en av lederne i kirkekampen: Han var med og stiftet Kristent samråd i 1940 og satt i den midlertidige kirkeledelsen fra 1942. Han døde i Oslo 26. oktober 1954.

Ved siden av de kirkepolitiske skriftene skrev Hope mange oppbyggelige bøker, med klar forkynnelse av lov og evangelium og stor omsorg for den vakte synder som strever etter fred med Gud. Hans samlede skrifter kom ut i ni bind i 1945–48.